

A csesztvei Szent Márton-templom

2010 november 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Csesztve félezer lelkes kisközség a Cserhát nyugati szélén, Nógrád megye régi székhelye, Balassagyarmat közelében. Elsőrangú nevezetessége az a XIX. századi nemesi kúria, amelyben Madách Imre élt feleségével, Fráter Erzsébettel 1844 decemberétől 1853 szeptemberéig. Az ember tragédiájának szerzője 1862 augusztusában, nem sokkal korai halála előtt itt találkozott világhírvé lett művének felfedezőjével és első kiadójával, Arany Jánossal. Az udvarház irodalmi emlékmúzeumként látogatható.

A tatárjárás idejétől történelmi szerepet játszó, öt évszázada Nógrádban honos Madách nemzetség a Tragédia írójának édesanyja, Majthényi Anna révén lett Csesztvén is birtokos. A Majthényiak a XVII. században jelentek meg a faluban, amelynek története szintén az Árpád-házi uralkodók koráig nyúlik vissza. Az 1812. évi egyházlátogatási jegyzék szerint plébániatemploma 1212-ben épült, és a tatárok pusztították el. Oklevelekből ismerjük középkori földesurait – 1423-ban Salgai Miklós, 1439-ben Losonczy László, 1476-ban Gúti Ország Mihály, 1498-tól Werbőczy István –, a templom építéséről azonban csak kései keltezésű írások szólnak. Egy sor jellemző részlete alapján azonban biztosan állíthatjuk, hogy a jelentős hányadában gótikus épület már az 1300-as évek vége előtt elkészült.

A falu fölé magasodó fennsíkron álló templom hajója inkább a faltömegében és egyes elemeiben, szentélye azonban egészében a csúcsíves korszak stílusjegyeit mutatja. A tizenegy méter hosszú, alig öt méter széles hajó két keresztboltozatú szakaszból áll, amelyet szokatlanul késői időben, a török hódoltság múltával fejeztek be, vagy inkább állítottak helyre régi formájában. Díszes déli kapuzatának faragott keretszárai ritka szép rajzolatú, középen függönyíves szemöldökben találkoznak. Ugyanitt egy jóval régebbi, keskeny lándzsaíves résablak látható. A sötét belső tér jobb megvilágítására 1952-ben vágták a tágabb ablakot, vele egy magasságban viszont előkerült egy hasonlóan ívelt, középkori ablak is. Az igen jó arányú, négyszer négy méteres belső szentély a nyolcszög öt oldalával záródik, körbefutó lábazattal, sarkain lépcsős, faragott kő támpillérekkel. A hajóhoz enyhén csúcsos diadalív kapcsolja. Boltozatát öt borda nélküli fiók alkotja, déli és délkeleti oldalán két korai gótikus formájú kőbélletes ablak nyílik. A hajó északi oldalán a négyzet alaprajzú, dongaboltozatú öreg sekrestyébe léphetünk be, az újkori karzat felől pedig az 1757-ben épült, háromemeletes torony alatti átjárón lehet bejutni a templomba. (A XIV. századból megmaradt kőkeresztelűt a balassagyarmati Palóc Múzeum gyűjteményébe került.)

Az említett 1812-es kánoni vizitáció alkalmával feljegyezték, hogy az 1552-től 1594-ig török uralom alatt szenvedett Csesztve egyházát 1730-ban még tüzvész is pusztította. Ezután következett – több periódusban – a XVIII–XIX. századi renoválás és a templom berendezése. A szőszék rokokó stílusú, aranyozott-színezett famunka, a bronzharangon az 1741-es évszám jelzi elkészültét. A templom védőszentje, Szent Márton püspök a barokk főoltár olajfestményéről tekint le a közeli napokban az emlékének tisztelő hívekre.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalástról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

